

Svensk standard för redovisningstjänster, Reko

FAQ

Vanliga frågor om uppdragsavtal

Här nedan är ett urval av de vanligaste frågorna (FAQ, Frequently Asked Questions) som kommit till FAR och Srf konsulterna om uppdragsavtal.

Fråga 1

Måste uppdragsavtalet vara skriftligt för att gälla?

Svar: Ja, ett skriftligt uppdragsavtal är ett krav enligt Reko 330 för att definiera uppdragets innehåll och ansvarsfördelning. Ett väl formulerat uppdragsavtal klargör vilka arbetsuppgifter som uppdraget omfattar, hur dessa ska rapporteras samt arbetsfördelningen mellan parterna, och är därför till nytta för både uppdragsgivare och uppdragstagare.

Fråga 2

Måste uppdragsavtalet vara undertecknat av båda parter för att gälla?

Svar: Ja, uppdragsavtalet ska enligt Reko 330 vara undertecknat eller på annat sätt skriftligen bekräftat av båda parter. Skriftlig bekräftelse kan exempelvis ske via e-post. En sådan hantering kan ibland vara praktisk för att enkelt kunna bekräfta uppdraget och kunna påbörja arbetet. Det bör dock vid snarast lämpliga tillfälle kompletteras med underskrift på själva avtalet. Genom en underskrift eller annan skriftlig bekräftelse framgår att parterna är överens om innehållet och vilken ansvarsfördelning som ska gälla mellan uppdragsgivaren och redovisningsföretaget.

Fråga 3

Hur ofta måste ett uppdragsavtal skrivas om eller förnyas?

Svar: Enligt Reko 330 ska uppdragsavtalet förnyas så snart väsentliga förändringar har skett. En rekommendation är att avtalet löpande utvärderas för att se att samarbetet fungerar på avsett sätt och för att ta hänsyn till eventuella förändringar. Med förändringar kan t ex avses förändrade arbetsuppgifter, förändrad omfattning eller ny företagsledning eller styrelse.

En årlig genomgång av uppdragsavtalet med uppdragsgivaren ger redovisningskonsulten möjlighet att diskutera om uppdragsgivaren är nöjd med konsultens arbete och de tjänster som levereras. Även redovisningskonsulten får möjlighet att utvärdera och diskutera samarbetet. Om inga förändringar krävs kan avtalet löpa vidare. Ett sätt att uppdatera delar av avtalet utan att skriva om hela kan vara att hänvisa till en bilaga som behandlar aktuella områden. Då kan bilagan uppdateras vid behov utan att grundstrukturen för uppdragsavtalet förändras. Ändringar och tillägg i befintliga avtal ska alltid dokumenteras skriftligt i uppdragsavtalet.

Fråga 4

Är det tillåtet att utforma egna uppdragsavtal eller måste FARs alternativt Srf konsulternas mallar användas?

Svar: Det finns inte något som hindrar att en byrå utformar egna uppdragsavtal. FAR och Srf konsulterna har, som en service till sina medlemmar, tagit fram mallar på uppdragsavtal och allmänna villkor som uppfyller kraven i Reko. De allmänna villkor som FAR och Srf konsulterna har tagit fram ska inte redigeras. Om något annat än vad som anges i dessa standardiserade villkor ska gälla ska detta istället framgå av uppdragsavtalet. Om egna mallar används, ska dessa innehålla den information som framgår av Reko 330.

Fråga 5

Måste bilagor med uppdragsspecifikationer ingå i uppdragsavtalet?

Svar: Nej, det är inte något krav. Syftet med att lägga uppdragsspecifikationer som bilagor är att de olika arbetsmomenten ska bli tydligt beskrivna. Det kan även vara praktiskt att vid förändringar enbart skriva om en bilaga, i stället för att ta fram ett helt nytt uppdragsavtal. Vid användning av bilagor ska dessa noteras i uppdragsavtalet. Ändringar och tillägg ska alltid dokumenteras skriftligt.

Fråga 6

Vi driver en liten redovisningsbyrå och i flera av våra redovisningsuppdrag använder vi underkonsulter vid exempelvis momsfrågor. Måste redovisningskonsulten ha egna uppdragsavtal med sina underkonsulter?

Svar: Reko kräver att det finns ett skriftligt uppdragsavtal mellan redovisningsbyrån och uppdragsgivaren. Det finns dock inte något krav i Reko på att redovisningsbyrån ska ha egna uppdragsavtal med andra parter som man använder i sitt interna arbete, t ex specialister. Däremot rekommenderar vi att byrån skriver avtal med underkonsulter vid större eller viktiga arbetsuppgifter. Då blir ansvarsfördelningen och planeringen tydligare för den del av uppdraget som omfattar underkonsulter. Se även Reko 595 Användning av annans arbete.

Notera samtidigt det omvända förhållandet, att om er byrå arbetar som underkonsulter för en annan byrå, så krävs uppdragsavtal mellan er byrå och den andra byrån för de arbetsuppgifter som er byrå utför åt den andra byrån. Detta eftersom er byrå måste följa Reko och då får den andra byrån som uppdragsgivare enligt Reko 330.

Fråga 7

Vi har ibland problem med att få betalt från våra kunder. Kan vi lägga in som villkor i uppdragsavtalen att vi inte lämnar ut kundens material eller bokföringen innan betalning har skett?

Svar: Nej, det strider mot branschens etiska regler, eftersom det kan innebära att kunden förhindras att uppfylla sin lagstadgade bokföringsskyldighet, och då kan göra sig skyldig till bokföringsbrott. Uppdragsgivaren har därför alltid rätt att få ut sitt material. Däremot kan ni avtala om betalning i förskott vid osäkerhet på en kunds betalningsförmåga.

Fråga 8

Vad ska jag göra om kunden inte vill skriva under det skriftliga uppdragsavtalet?

Svar: Ett uppdragsavtal ska vara skriftligt och undertecknat, eller på annat sätt skriftligen bekräftat, för att kraven ska vara uppfyllda enligt Reko. Detta är en tydlig bekräftelse på att parterna är överens om arbets- och ansvarsfördelningen. Det är alltid svårt att i efterhand bevisa vad som överenskommit om underskrift eller annan skriftlig bekräftelse saknas. Om uppdragsgivaren inte vill skriva under uppdragsavtalet bör redovisningskonsulten utreda och dokumentera orsaken till detta. Om kunden inte vill bekräfta avtalet skriftligen uppfyller inte uppdraget kraven i Reko.

Fråga 9

Vem på vår redovisningsbyrå ska skriva under uppdragsavtalen?

Svar: Det är den som är behörig ställföreträdare för byrån, ofta firmatecknaren, som tecknar uppdragsavtalet med uppdragsgivaren. Avtalet gäller mellan redovisningsbyrån och uppdragsgivaren. Av praktiska skäl är det vanligt att ansvaret delegeras till den redovisningskonsult som är uppdragsansvarig. Detta kräver inte någon skriftlig fullmakt utan sker via s.k. ställningsfullmakt. En sådan befogenhet bör framgå av medarbetarens tjänstebeskrivning.

Fråga 10

Kan ett skriftligt uppdragsavtal upprättas och undertecknas efter det att uppdraget är slutfört?

Svar: Nej, uppdragsavtalet är ett styrinstrument för omfattningen och ansvarsfördelningen av det arbete som ska utföras. För att förhållandet mellan parterna ska vara klart under hela uppdragstiden bör uppdragsavtalet därför alltid upprättas innan arbetet med uppdraget påbörjas. Bekräftelse kan ske via e-post för att senare undertecknas vid lämpligt tillfälle.

Fråga 11

Vi är en byrå med flera redovisningskonsulter. Kan olika medarbetare vara ansvariga för olika delar av ett löpande redovisningsuppdrag?

Svar: Ja, det är fullt möjligt. Ett uppdragsavtal tecknas mellan redovisningsbyrån och uppdragsgivaren. Det är lämpligt att det av avtalet framgår vem på byrån som är uppdragsansvarig och därmed är den som kunden vänder sig till vid eventuella frågor. Det interna arbetet på byrån ska sedan organiseras så att uppdraget kan utföras effektivt och med relevant kompetens. För ett större uppdrag kan det innebära att olika medarbetare ansvarar för olika arbetsuppgifter som kontering, löner, avstämningar etc. Detta är dock en del av byråns interna arbetsplanering och inte något som måste framgå av uppdragsavtalet.

Fråga 12

Kan vi ändra i ett påskrivet uppdragsavtal under löpande år?

Svar: Ja, om förutsättningarna i det befintliga avtalet har ändrats – till exempel att uppdraget har fått ändrad inriktning eller omfattning – anger Reko 330 att uppdragsavtalet ska skrivas om. Det går bra att ändra ett uppdragsavtal så snart båda parter är överens om ändringen och bekräftar detta skriftligen.

Fråga 13

Jag har några kunder som alltid lämnar in sitt material för sent och detta gör att det är svårt att planera. Dessutom orsakar det merarbete. Måste ett uppdrag fullföljas om jag har skrivit under ett uppdragsavtal?

Svar: Om redovisningskonsulten inte får möjlighet att leverera enligt överenskommelse, ska redovisningskonsulten ompröva uppdraget. Avsikten med ett uppdragsavtal är ju att reglera hur arbetet med uppdraget ska bedrivas under löptiden, till exempel under det kommande året. Syftet är att båda parter ska kunna planera sitt arbete enligt den ansvarsfördelning som anges i uppdragsavtalet. Om en uppdragsgivare regelmässigt inte lämnar in sitt material enligt överenskommelse har avtalet brutits och omprövning ska ske. Om en sådan omprövning visar att de överenskomna villkoren inte uppfylls av uppdragsgivaren kan redovisningskonsulten välja att säga upp avtalet med hänvisning till dessa brister. Om detta inte klart framgår av uppdragsavtalet finns en sådan klausul i Srf konsulternas allmänna villkor utgåva 2016, punkt 15.

Fråga 14

Är det möjligt att höja priset per timme om jag har skrivit under ett uppdragsavtal med ett angivet timpris för mina tjänster?

Svar: Nej, du kan inte höja ditt timpris under avtalsperioden om du angett ett timpris under en aktuell period. Ett viktigt område för uppdragsavtalet är att reglera arvudet för utförda tjänster. Detta är i båda parter intresse för att kunna planera sina ekonomiska åtaganden. Du bör därför diskutera med dina uppdragsgivare om vilken period angivet pris ska gälla. Det finns andra sätt att ange pris i ett uppdragsavtal, till exempel ett fast pris för en fast leverans eller timpris "enligt vid varje tidpunkt gällande prislista". En sådan formulering innebär att byrån kan höja sitt timpris utan att strida mot avtalet. Det bygger dock på att uppdragsgivaren har gått med på denna prismodell genom skriftlig bekräftelse av uppdragsavtalet. Redovisningskonsulten bör vid sådana villkor alltid informera uppdragsgivaren innan förändringar av priserna görs.

Fråga 15

Får jag som auktoriserad redovisningskonsult ett större ansvar för kundens redovisning om jag har skrivit på ett uppdragsavtal?

Svar: Nej, detta ansvaret påverkas inte. En redovisningskonsult har ett utförandeansvar mot uppdragsgivaren som innebär att de arbetsuppgifter som redovisningskonsulten har påtagit sig enligt uppdragsavtalet ska planeras och utföras enligt Reko. Uppdragsgivaren har alltid ett självständigt ansvar för sin redovisning och de rapporter som baseras på denna, och att skriva på ett uppdragsavtal ökar inte redovisningskonsultens ansvar för innehållet och fullständigheten i uppdragsgivarens redovisning.

Fråga 16

Kan ett uppdragsavtal avse kortare tid än ett år?

Svar: Ja, det är fullt möjligt. Ett uppdragsavtal är just vad namnet säger – ett avtal för att utföra ett visst uppdrag. Normalt löper ett redovisningsuppdrag vidare från år till år, men i vissa fall kan uppdraget avse speciella projekt, till exempel att avveckla ett bolag eller att utföra en analys för ett företag som inte är återkommande kund hos byrån. Denna typ av uppdrag är ofta kortare än ett år och det kommer då att avspeglas i avtalet.

Fråga 17

Måste den som är uppdragsansvarig vara auktoriserad redovisningskonsult?

Svar: Nej, uppdragsavtalet tecknas mellan redovisningsbyrån och uppdragsgivaren. Det är byråns interna riktlinjer som ger vägledning kring vem som kan vara uppdragsansvarig.

Fråga 18

Kan uppdragsgivarens bankkontakt kräva att vissa saker tas in i uppdragsavtalet?

Svar: Nej, banken är inte en part i avtalet. Banken kan dock för sin uppföljning ställa krav på uppdragsgivaren att få olika typer av rapporter. Uppdragsgivaren kan sedan i sin tur anlita redovisningskonsulten för att få hjälp med att sammanställa dessa rapporter och detta kommer då att framgå av uppdragsavtalet. Redovisningskonsulten har som huvudregel tystnadsplikt och kan därför inte kommunicera självständigt med banken. Det är alltid viktigt att uppdragsgivaren tar ställning till rapporterna innan de lämnas vidare till banken.

Fråga 19

Våra kunder tycker att uppdragsavtalen är långa. Måste allmänna villkor bifogas ett uppdragsavtal?

Svar: Det är ett krav enligt Reko 330 att ett uppdragsavtal ska innehålla allmänna villkor. Dessa villkor reglerar områden som är generella och gäller om inte något annat framgår av uppdragsavtalet. FAR och Srf konsulterna har tagit fram allmänna villkor som är standardiserade. De mallar som FAR och Srf konsulterna har tagit fram är dock enbart förslag och inget hindrar att uppdragsavtalet kompletteras med andra allmänna villkor som redovisningsföretaget anser passar bättre för vad som överenskommit. Om sådana egna allmänna villkor används som är baserade på FAR eller Srf konsulternas mallar får dock inte hänvisningen till FAR och Srf konsulterna anges på dessa egna mallar, då dessa inte får redigeras med bibehållen hänvisning till FAR och Srf konsulterna.

Fråga 20

Jag är auktoriserad redovisningskonsult och driver ensam en redovisningsbyrå. Hur vet jag att mina uppdragsavtal uppfyller kraven i Reko?

Svar: Både FAR och Srf konsulterna har tagit fram mallar för uppdragsavtal samt allmänna villkor som ett stöd till medlemmarna. Här kan du få god hjälp att se till att allt viktigt är med. I Reko 330 anges vad som bör ingå i ett uppdragsavtal. Du kan därför jämföra mot denna text för att få hjälp att formulera dina uppdragsavtal.

Fråga 21

På vår byrå sköts många av uppdragen uteslutande ute hos kunden i deras system och lokaler. Redovisningskonsulten fungerar som kundens ekonomiavdelning med ansvar för att allt fungerar. Krävs det speciella uppdragsavtal för uppdrag som sköts ute hos kunden?

Svar: Syftet med uppdragsavtalen är lika oavsett typen av uppdrag, men för denna typ av uppdrag kan vissa saker behöva förtydligas. Exempel på detta är vilket ansvar uppdragsgivaren har för de egna system och rutiner på platsen där uppdraget utförs. Det bör regleras vem som ansvarar för backup, framtagande av systemdokumentation och behandlingshistorik etc. Ibland är uppdragsgivarens miljö även begränsad pga sekretess, vilket kan innebära att uppdragsavtalen reglerar redovisnings-konsultens tillträde till vissa lokaler etc.

Fråga 22

På vår byrå arbetar vi för att teckna fast pris för så många uppdrag som möjligt. Det är inte helt enkelt och vi undrar om vi kan ange både fast pris och löpande räkning i samma uppdragsavtal?

Svar: Ja, det går utmärkt att lämna ett fast pris på ett väl definierat uppdrag. Arbete utöver detta kan debiteras på löpande räkning. Till exempel kan det i uppdragsbrevet definieras att upp till 50 leverantörsfakturer och upp till 25 kundfakturer ingår månadsvis. Dessutom ska allt material lämnas in till redovisningsbyrån i god ordning senast den 15:e arbetsdagen efter månadsskifte. Om då materialet inte lämnas i god ordning och/eller antalet fakturer överstiger det definierade antalet, gäller inte det fasta priset för det arbete som tillkommer. Detsamma kan gälla om uppdragsgivaren inte lämnar materialet i överenskommen tid eller i överenskommet skick, eftersom det stör byråns övriga planering. Det är lämpligt att redovisningskonsulten kontaktar uppdragsgivaren vid väsentliga avvikelser för att undvika missförstånd.

Fråga 23

Behöver vi upprätta uppdragsavtal med en kund om vi enbart sköter deras löner?

Svar: Ja, det ska alltid finnas ett uppdragsavtal som beskriver vilket arbete som ska utföras, samt hur ansvarsfördelningen ser ut mellan parterna. En redovisningstjänst kan se mycket olika ut. Det kan omfatta ansvaret för hela ekonomiadministrationen eller olika typer av specialiserade uppdrag. Exempel är löner, fakturering eller inkomstdeklarationer. Dessa kallas i Reko's ramverk för övriga närliggande uppdrag. Dessa uppdrag ska utföras enligt Reko i tillämpliga delar, d.v.s. de delar av standarden som är tillämpliga på det aktuella uppdraget.

Fråga 24

Ska gamla uppdragsavtal sparas?

Svar: Ja, uppdragsavtalen är en del av redovisningskonsultens egen dokumentation och ska arkiveras i minst tio år tillsammans med övrig dokumentation över utfört arbete.

Fråga 25

Påverkar ett underskrivet uppdragsavtal mitt ansvar för fel som upptäcks vid en skatterevision?

Svar: Nej, det är inte så att ditt ansvar vare sig ökar eller minskar för att du har ett skriftligt uppdragsavtal. Du som redovisningskonsult har ett utförandeansvar enligt Reko för de arbetsuppgifter som anges i uppdragsavtalet. Detta ansvar är enbart mot uppdragsgivaren, och ansvaret mot utomstående ligger självständigt kvar hos uppdragsgivaren, som alltid är självständigt ansvarig för innehåll och fullständighet i den redovisning som utgör underlag för beskattningen.

Dessa frågor och svar är framtagna av FAR och Srf konsulterna baserat på Reko utgåva 2016. Stockholm den 30 mars 2016.